

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) التي ایلنی
(۲۲۵) ؛ ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدر .

نسخه سی ۷،۵ غروشدر .
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنه
رشید افندی خاندنه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیلر اماده اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

تذکره

آدره سی تبدیلینده ایریجه
غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندرلدیکی زمان نهیه
داثر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

آبعون اهدکم سییل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد ماکف

مؤسسات دینیہی حایہ ایتھن اوقاف ادارہ سی باری اونلرک منابع وارداتی قورومقدن فورنارسه ، آنی ایچون برمدار تسلی اوله بیلیر . چونکه کونک برنده ، اوقاف ادارہ سنک مؤسسات دینیہی قارشى حایہ کار بر وضعیت آلماسنه احتمال و بربله بیلیر و او زمان ، آئنده منبع واردات بولماسی مؤسسات دینیہی نك خبرینه خادم اوله بیلیر . فقط ، واردات و ققیه منابی قورودقدن سوکره ، اوقاف ادارہ سنک آلاجنی حایہ کار وضعیت هیچ بر فائده سی اوله ماز . اکر شمدی به بیقیلان و فیابعد بیقیله جق اولان جوامع و مساجد تعمیر ایدلیه رک انسال مستقبله من عبادتگاه سزقاله جق ایسه بونک یگا ، سبی اوقاف ادارہ سیدر . و بوتون مسئولیت معنویه نك ده اوقاف ادارہ سنه عاڈ اولماسی لازم کلیر . اوقاف ادارہ سی مسئولیت و وضعیتن چبقاراق مستحصل وضعیتنه کیرمه دکه ، واستحصالاتی معابد دینیہی نك تعمیر و ترمیمه حصر و تخصیص ایتمه دکه ، جامع خرابه لرنده دائما بايقوشلر اوتدیکنی کوره چکنز ا .

معدلریمز خرابه لر حاله کلش اولدینی بر زمانده دانس سالونلری باقیرمقله مشغول اولان اوقاف ادارہ سی اللهدن قورقاورسه انسانلردن اولسون بر آرز صیقلمالیدر .

معارف مزده افروس عرستاری !

دشمن جبهه سنده محارب بر اردونک تنظیم واحضارینه مصروف حمالی بر فعالیت کورولور . خصمه قارشى غالبیتی تأمین ایچین پیلانلر ترتیب اولونور . افراد و ضابطان منتظم بر ماکنه کبی ایشلر طورور . بوتون قوای متحرکه بو مئادی فعالیتنه اشتراک ایدر . بوتون جبهه بر محشر قیام حاله کلیر . بوتون مالزمه اکمال و بوتون تدیرلر اتخاذایدیلیر . نهایت ، متقابل هجوم و آتشلر فضای آسانی کورولتولر ، اوغولتولر ، سیسلر ، دو مانلر ایچنده بیراقیر . بو حیات و جان مصارعہ سی ، دولت ، ملت ، مملکت ، استقلال مجادله سی بر مدت دوام ایتدکدن صکره ، او ولوله لی ، حمالی فعالیتلر ایله تنظیم واحضار اولنان اردونک ، سوق الجیش و تعیبه خطالری یوزندن منہزم و مضه جل اوله زق رجعت واستدبار ایتدیکی کورولور ا .

بزم معارف اوردومزی ایشته اوپله بر حرب اوردوسی وضعیتنه کورویورز . بز ، اعلان مشروطیتله برابر ، جهالنده اعلان حرب ایتدک . اوتاریخدن بری ، ارکان وامرای معارف حمالی بر فعالیت و حرکت کورویور . دارالفنون مدرسلردن مکاتب ابتدائیه معلملرینه وارنجه یه قادیار هپسی بو حرکت و فعالیتنه اشتراک ایدیور . هیئت علمیه لر تشکیل اولتیور ، انجمنلر قورولور ، کتابلر یازیلور ، متخصصلر کتیریور ، معارف نامنه اهالیدن ویرکیلر آلنیور ، شهرامانلردن مالی

معاونت ایسته نلیور . اوقاف وارداتنه کوز دیکیلیور ، بسیط ، فقط کافی بنالر بیراقیله زق محتشم و مطمئن دائره لره کچیلیور ، تشکیلاتی ده کیشدیرمک ایچون فقیر بودجه منزه عظیم مصرفلر تحمیل ایدیور ، تحصیل ابتدائی مجبوریت آئنه آلنیور ، خلاصه : جهالت دشمنه قارشى غالبیتی تأمین ایچون ، ظاهراً هرشی یاییلیور ، بوتون وسائط غالبیت احضار و اکمال اولمش کبی کوزوکیور و بناء علیه هرکس نجم ظفرک بو اوردونک افق معارفنده طلوع ایده چکنه ذاهب اولیور ؛ فقط ، حیفاکه امرای معارف علمی واداری سوق الجیش و تعیبه خطالری یوزندن بوتون امکلرک بوشه کیندیکی آکلاشیله راق امللر انکسافه ، خیاللر انکساره اوغرایور ، هرکس ده مأوسیت ، هر طرفده مغلوبیت آتاری کورولیور . مغلوبیت آجیبی ، مأوسیت تأثیری معارف اوردوسنده تنسیقات یایمق ، یکی بر اوردو وجوده کتیرمک احتیاجی تولید ایدیور . ناظرلر ده کیشیور ، وکیللر یکیله شیور ، ارکان و افراد معارف بر قسیمی تقاعده سوق ایدیور ، بر قسمنه ترخیص تذکره سی ویریلیور ، بر لرینه کنجولر ، دینچلر کتیریور ، یکیدن هیئتلر ، انجمنلر طوبالانیور ، یکی پروغراملر تنظیم اولنیور ، یکیدن کتابلر یازیلیور ، معارف بودجه سنه یکیدن تخصیصات قونیلیور ، حمالی فعالیتلر ، ولوله لی نمایشلر ، کورولتولی آلایشلر قولاقلری چینلاتیور ، کوزلری قماشدیریور ، قلبلری هیجانه کتیریور ، وضعیت ینه بر محشر قیام منظره سنی ارانه ایدیور و نهایت جهالت دشمنه قارشى هجوم و حرکت بوریلری چالینیور ، فضای زمین و آسمان ینه سوزدن معمول طوب ، تفک صدالریله ایکله یور ، نطق ، قونفرانس ، مقاله طراقلریله زمین و آسمان تتره یور ، هرکس واسع مقدارده معارف فتوحاتنک عرفه بشارتنده بولدیغمنزه ذاهب اولیور ؛ فقط ، ینه حیفاکه ، یا کلش سوق واداره لر یوزندن بو یکی معارف اوردوسنک ده هیچ بر موفقیته ائده ایتمکسزین ، رجعت یولنی طوتدینی ، انحلال و اضمالاته اوغرایدینی کوریلیور ا .

یکیدن بر تجمع واستحضارات حرکتلری باشلایور ؛ فقط ، عاقبت ینه عین عاقبتدن عبارت قالیور ! . اعلان مشروطیتدن بری قاج سنه کچمش ایسه ، اوسنه لرک عددنجه و بیلکه دهافضله مقدارده وجوده کتیریلن معارف اوردوسی جهالته قارشى آجیدینی بوتون محاربه لرده دائما مغلوب اولمش و جهالت قوتنک مملکتی استیلا ایتمه سنه سببیت ویرمشدر . طرابلس غرب محاربه سی ، بالقان محاربه سی ، نهایت حرب عمومی مملکتنک حدودینی نه قادیار طارالتمش ایسه ، او محاربه لرله برابر باشلایان معارف محاربه لر ده ساحه معارفی اوقادار تحدید ایتمش و دائما کرپله مشدر . بکنمه دیکمز دور مطلقیت معارفی جهالتله حرب جبهه سنده ایلری کیده مه مش ، فتوحات کوستره مه مش ایسه ، جهالت دشمنی قارشوسنده اخذ ایتمش اولدینی موقعدن ده بر خطوه کرپله مه مشدر . لاحق زمانلرک

معارف آوردونه صرف اولان مبالغ جسمیه سابق زمانک معارف آوردونه صرف ایدلمش اولسه ایدی ، اونستده فتوحات کوستر مهسنه نظر امنیتله باقیله بیلیدی . اوزمانه عائد معارف آوردونک آزمصارف و آروسائطله کوستردیکی موقیتی شمیدیکی معارف آوردوسی ، چوق مصارف و چوق وسائطله کوستر میوردی . عجبا بوتک سر و حکمتی ندر ؟

بوخصوصده وارد خاطر اولان سر و حکمتلری برر شرح و ایضاح ایدلم :

اودورده شبات و شیخوخت موضوع بحث دکلدی . ایش باشنه کچیربله جک کیمسه لرده و قوف و تجربه آرایلیدی . مشروطیت اختیارله ، اعلان حرب ایتدی و کوزلرینی یالکز کنجکله دیکدی . کنجکله دینج ایدی ، فقط ایشلری کولنج ایدی . چونکه و قوف و تجربه سی یوق ایدی . و قوفسز و تجربه سز کنجکله چوق ایش یا بق ایستر و یا پامیه جالشیر ، فقط یا پامیه جالشیر کن بیقرار و بیقیدیغنی « بایدم » ظن ایدر . کنجکله قانلر غلیانی و فکرلر جولانی در ، فقط قافلر دومانلی و دوشونجه لر هیجانلی در . دومانلی قافلر ، هیجانلی دوشونجه لر ایلك بهار سیلاری کبی بحرای طبعیسندن خارجه چیقار و استیلا ایتدیکی یرلرده قوه انباتیه بیله خلل کتیریر .

اوزمانده بنده لک ، کوزده لک اصولی یوق دکلدی ؟ بنده لک ، کوزده لک کنجکله ، اختیارله ، و قوفه ، تجربه سنه باقیلمه سزین ایش باشنه کتیرلیدیکی و ارایدی . فقط ، بوتک دائره سی طار و محدود ایدی . بنده لک ، کوزده لکده ، اکثریتله بینه اهللاری سه چیلیدی . چونکه بنده لری ، کوزده لری ایش باشنه کتیرنلرک رقیبلری و او رقیبلرکده بنده لری ، کوزده لری و ارایدی . رقیب قورقوسی نا اهل بنده لک ، کوزده لک ایش باشنه کتیرلمسه مانع اولیوردی . مشروطیتله مملکتده بر فرقه جیلق احداث ایتدی . فرقه لک واسع بر بنده لک و کوزده لک او جاقلری اولدی . ایش باشنه کتیربله چکلرده و قوف ، تجربه ، استعداد ، اقتدار آرانیلمه دی . یالکز و یالکز فرقه بنده سی ، فرقه کوزده سی اولق هر مقامی اشغال ایتک ایچون کافی ایدی . فرقه جیلر آره سنده کی « صهریت سیاسی » رقابت قورقوسی ده اورتادن قالدیریوردی . معارفده ، معلم معلم ، مبصر لمبصر ، مدیر ل ناظر اولیوردی . آرتیق ، بولیک سحرندن خیر اومولورمی ایدی ۱۹ البته و البته خاییر . . .

اودورده ناظر لر صیق صیق تبدیل ایتیوردی ، ناظر لک تبدیل ایتمه سی معارفک علمی و اداری مأمورلرینی اوزون مدت وظیفه لری باشلرنده بولندیریوردی و بوسایه ده هم تدریس و اداره امورنده تیز تیز تبدلله تشوشلر ، تذبذبلر و وقوعه کلیور ، هم ده و قوف ، تجربه ، اختصاص اربابی یتیشیوردی . مشروطیت دورنده بر ناظرک تبدلی بوتون معارف مأمورین علمیه و

اداریه سنک درحان تبدل ایتمه سنه و برمدیرک ده کیشمه سی بوتون معیتک ده کیشمه سنه کافی بر سبب اولیوردی . هله بر فرقه نک سقوطی و یرینه دیکر فرقه نک صعودی هر شیشی آلت اوست ایدیوردی . هر ناظرک یکی بر پروغرام و هر فرقه نک بشقه بر نظام چیقارماسی امور معارفک پروغرامسز و نظامسز قالماسی انتاج ایدیوردی .

اودورده ، معارف پروغراملری مملکتک ، ملتک احتیاجانه کوره تنظیم ایدیوردی ؛ درجات مکاتبده « کلموا الناس علی قدر عقولهم » دستور مکرمنه توفیق حرکت اولیوردی . او سایه ده هر درجه نک طلبه سی دماغنک نشو و نماسیله متناسب درس لر ایله مشغول اولیور و فضله درس لک فضله یورغونلقلریله ذهنی کورلتمیوردی . دور مشروطیت وظیفه و مأموریت توجیه اتنده ، « هر کس هر وظیفه نی یا بیلیر ، ا » عمده ذهنیه سنه کوره حرکت ایتدیکی کبی ، تدریسات پروغراملری تنظیمی خصوصنده ، « هر درجه تحصیله هر درس او قونه بیلیر و هر درجه طلبه سی هر پروغرامله یتیشدیر بله بیلیر » عمیده شخصییه سنه کوره تدریسات اجراسنه قالدیشدی . و کندی مملکتیزک وضعیت خصوصیه سی نظر اعتباره آلمایه رق سائر ملت لک مکتبلرینی تقلید و تنظیر ایتک خطاسنه دوشدی . آنک ایچون مملکتک معارفی کوندن کونه دوچار انحطاط و تدنی اولدی . اودورده طلبه یالکز محدود مقدارده کی درس لر ایله مشغول اولیوردی .

سوقاق کز یتیلرندن ، قیر تنزهلرندن ، شرقی تعلیم و تعلم لرندن ، ایزجیلک یورغونلقلرندن ، فوتبول مسابقه لرندن ، کافی کیده نی استقبال و تشییع مراسمندن ، ذهنلری سائر درس لر دن چله جک او یونجاقلی ، اکلنجلی درس لر دن آزاده ایدی . ذهننی یالکز اساسلی درس لر ایله مشغول و ساعتلری یالکز تمل طاشی اولان درس لره مصروف ایدی . آنک ایچون آکلادیغنی صاعلام اوله رق آکلایور و بیلدیکی سائر مشاغل ذهنیه ایله اوتوتمیوردی . دور مشروطیتک معارف پروغراملری اساسلی درس لری فرعی درس لره بوغدیوردی . ارکک چوجقلره مخصوص اولماسی لازم درس لری قیز چوجقلرینه و قیز چوجقلرینه تخصیصی ایجاب ایدن درس لری ارکک چوجقلره او قوتمایه چالیشدی . قیز و ارکک طلبه نک الیرینه بر بایراق و یره رک ، شر قیلر سویله ته رک سوقاقلرده طولاشدیوردی طوردی . بر جنازه اولور ، طلبه سوقاقلرده ؛ بر کلن اولور ، طلبه یوللرده ؛ کیدن اولور ، طلبه یوللرده ؛ یتمز توکنمز ملی بایراملر اولور ، طلبه طاووللر ، زورنالر ایله سوقاقلرده ؛ ایزجیلک تشکیلاتی طولایسیله طلبه قیرلرده ، بایرلرده ، سوقاقلرده ؛ فوتبول مسابقه لری حسیلله بینه قیرلرده ، بایرلرده ، سوقاقلرده .

او دوزک معارفنده جدیت ، صمیمیت ، ساده لک ، آغیر باشلیق حاکم ایدی . دور مشروطیت معارفنده ایسه آلاش ، نمایش ، جدیت سزک ، صمیمیت سزک ، شارلانلق حکم فرما اولدی .

اولمسانده لزوم یوقدر . مادام که مسلمانلغه قارشى خصوصت تخملری اکیلمشدر ، آرتیق او کنج شوراده بوراده احکام اسلامیہ بی تنقید اتمہ یہ ؛ شعائر اسلامیہ بی ترک ایله خریستیان اجتماعاتی تقلید اتمہ یہ باشلابور .

میسونر تشکیلاتنک صوک وجهه استقامتی ایشته بودر : اسلام اجتماعاتی صارصمق . طوغرودن طوغرویه خریستیانلاشدیرمق مشکل اولدینی ایچون اولامسلمانلرک شعائر دینه لرینی بیقیمغه اوغراشیورلر . بویوک میسونر قونفره لرنده آنخا ایدیلن بوخط جرکتی بوتون میسونر تشکیلاتلری تطبیق ایله مکلفدر . ایشته کنج خریستیانلر جمعیتنک ده غایه سنه بویولدن یورو مکده اولدیغنه شہہ یوقدر .

استانبولده شعائر دینه وملیہ نیک یقیلمه سی اوله کندی کندینه می اولدی ، ظن ایدرسکنز ؟ کنج خریستیانلر جمعیتی کی نیجه میسونر تشکیلاتلری ، جزویت مکتبلری ، پروتستان وقاولیک مؤسسہ لری سنلردن بری اجرای فعالیت ایدوب طور یورلردی . اسلام اجتماعاتی بوزمق ایچون میلیونلر صرف اولوندی والآن اولونیور . مسلمانلر ایسه غفلت اویقولرندہ وقت کچریدیلر .

استانبول اجنبی اشغالی آلتنه دوشونجه غریبلر هیچده یابانجی بر محیط بولمادیلر . اجنبی مؤسسہ لرندہ یتیشن ، روحلرندہ اسلام خصوصتی یرلشدیریلش بولونان بر زمرہ اجنبیلرک قوجاغنه آیلدی ، اونلرله برابر چالیشدی . نہایت استانبول حیات اجتماعیه سی بو کونکی آلم وخیج وضعیہ دوشدی .

شیمدی ایستہ دیککنز قدر چیرینکنز . اسلامدن اوزاقلاشمہ حرکتی کون کچدکجه زیادہ لہ شیور . بو کون بعض قادینلر وار ککلرک اسملرندن باشقه مسلمانقله هیچ برعلاقه لری قالمادی . صوک کونلردہ سابقہ کیمہ یه ده باشلانیلدی . اوده تعمیم ایتدکن صوکرہ آرتیق میسونر تشکیلاتلری ایچون کلیسار انشاسنه باشلامق قالیور .

احتمال کہ تہلککنک اهمیتنی لایقہ ادرک اتمہ یں بعض صاف کیمسہ لرده واردر . فقط براز کوروز کوزی ، دوشونور قفاسی اولانلر ایشک نرہ یه طوغرو کیتمکده اولدیغنی یک اعلا کورورلر .

بوکافارشی آنخا ایدیلہ جک تدبیرلر نہ در ؟ بالطبع مؤسسات دینه یه قوت ویرمکدن باشقه چارہ نجات یوقدر . مملکتده کی یوزلرجه مدرسہ لرک قاپاتیلہ زق میسونر افسادانہ قارشى مملکتک معنوی جہہ سنی مدافعہ سز برحالده براقہ نیک نہ قدر عظیم برخطا اولدینی چوق کچمکنسزین آ کلاشیله جقدر . فقط اوزمان قاپاتیلان مدرسہ لر آچیلما یه تشبث اولونسده اجتماعی فلاکتک اوکنہ کچیلہ یه جکدر . ضربہ قارشى مقاومت ایدن الک قوتلی ویکانہ جہہ من معنوی جہہ ایدی . اوده صارصیلدکن صوکرہ آرتیق استناد ایدہ جک هیچ برشینمز

یکی معارف اداره سنک کرک دورمطلقیتدن وکرک دورمشروطیتدن عبرت آلاق ، منصح اولہ رق مملکتک ، مصلحتک ، عقل وحکمتک ایجابانہ کورہ بر معارف سیاسی تعقیب ایدہ جکی ظن اولنیوردی . حیفا کہ متادی ولولہ لر ، طنطنہ لر ، دبدبہ لر ، آلاشلر ، نمایشلر ایله تنظیم ایدیلن مکاتب ابتدائیہ نیک درس پروغراملرینی کوردک وتدقیق ایتدک ؛ نتیجه تدقیقاتمزدہ بوکا درس پروغرامی نامنی دکل ، او یون پروغرامی عنواتی ویرمک اضطرارندہ قالدق ؛ بو پروغرامک مندرجاتیله براز مشغول اولمای معارف مملکتہ خدمت تلقی ایدیوروز .

کنج خریستیانلر جمعیتی

آمریقانہ تورکلک علیہ نرہ ناصیل بر دیباغنامہ امپریورلر !

آمریقانک بوستون شہرندن وقت فزتنہ سنہ برتباترو اعلانی ، برده قیصہ بر مکتوب کوندرلشددر . اعلان ، (کنج خریستیانلر جمعیتی) نامی آلتندہ بر شعبہ سی مملکتمزدہ ده ابراز فعالیت ایدن مؤسسہ نیک ۲۱ نوموز کونی بوستون تیاروسندہ کوستردیکی بر سینما قوردہ لاسنک پروغرامیدر . باشدن باشه روجہ در . واسکی ژاندارمه اونیفورمہ سنی لابس اوج تورک ژاندارمه سیله ژاندارمه لرک اوکنده موضوع برماصہ اوزرندہ ایکی کسک قفای کوسترن بر رسمی محتوبدر . رسمک آلتندہ **« قانہ دامدیبانہ قفالر ایلہ صر صامسہ کویکلر ، جہہ سی یازیلیدرہ . وقت رفیقمز اعلانک بر فطوغرافنی ده درج ایدیوروز .»**

کنج خریستیانلر جمعیتک تشکیلاتی ، مملکتمزدہ کی فعالیت و افساداتی حقندہ مقدا اوزون اوزادی یه نشر یانده بولونمشدق . شیمدی سینسی سینسی وظیفہ تنصیرہ سنی ایفا ایتمکده اولان بو پروتستان مؤسسہ سی اجنبی اشغالی زمانده فعالیتنی تشدید ایتمش ، بعض مسلمان کنج لرینه آچقندن آچیفہ خریستیانلنی قبول ایتدیرمشدی . آمریقان کلن پارہ لرله بعض کنج لره وتورک قیزلرینه بول بول معاشلر ویرہ رک غایہ سی اوغورندہ اولنری استخدام ایتدی . بو کون بیله بر جوق تورک قیزلری وار ککلری بو پروتستان جمعیتہ منسوبدرلر .

کنج خریستیانلر جمعیتی ، طوغرودن طوغرویه خریستیانلغہ دعوتده بولونسی مقصدینی میدانہ چیقارمش اولہ جفندن ، اول امرده مسلمانلق عقائد و اجتماعاتی صارصجق تلقینانده بولونیور . اورایہ دوام ایدنلرک هیچ فرقدہ ارقسزین عقائد و شعائر دینه لری آشیندیریلیور . کیت کیدہ اوشا کردک قاننده مسلمانلغہ قارشى خصوصت حسلری حصولہ کلہ یه باشلابور . برر برر شعائر اسلامیہ ترک اولونیور . آرتیق اوندن بکلہ ن خدمت حاصل اولمشدر . اونک آچقندن آچیفہ خریستیان